

EXPUNERE DE MOTIVE

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA), instituția publică ce funcționează în baza Legii 1/2004, cu modificările și completările ulterioare, a fost înființată în anul 2004 în subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru gestionarea eficientă, efectivă și transparentă a asistenței financiare asigurate din Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA) pentru plățile directe și măsurile de piață. De asemenea, APIA gestionează unele măsuri finanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR), precum și de la bugetul de stat.

De la aderarea României la Uniunea Europeană, în anul 2007, și până în prezent, APIA a avut o rată medie anuală a absorbției fondurilor de peste 96%, fiind una dintre cele mai performante instituții publice cu atribuții în absorbția fondurilor europene.

Astfel, APIA a derulat fonduri europene și naționale destinate susținerii fermierilor și agriculturii românești, de peste 35 de miliarde de euro, respectiv 19,90 miliarde euro din FEGA, 6,44 miliarde euro din FEADR și 9,57 miliarde euro din bugetul național.

Principalele atribuții ale APIA sunt:

- ✓ Asigură derularea operațiunilor financiare legate de gestionarea fondurilor alocate;
- ✓ Asigură verificarea cererilor de plată primite de la beneficiari;
- ✓ Autorizează plata către beneficiari în urma verificării cererilor de plată sau îi înștiințează pe aceștia cu privire la eventualele nereguli sesizate, în vederea soluționării acestora;
- ✓ Execută plățile autorizate către beneficiari;
- ✓ Ține contabilitatea plăților efectuate;
- ✓ Urmărește încadrarea în fondurile alocate pentru activitățile prevăzute mai sus;
- ✓ Asigură îndeplinirea cerințelor cu privire la informarea publică privind activitățile desfășurate;
- ✓ Asigură desfășurarea în bune condiții a activităților economice, administrative, contabile, de personal și audit ale Agenției;
- ✓ Colaborează pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice cu organele administrației publice centrale și locale;
- ✓ Pregătește și implementează prevederile privind mecanismele comerciale;
- ✓ Administrează sistemul de certificate de export-import și garanții pentru importul și exportul produselor agricole;
- ✓ Elaborează și implementează procedurile privind aplicarea sistemului de intervenție pentru produsele agricole;
- ✓ Este autoritatea publică responsabilă cu implementarea Sistemului Integrat de Administrare și Control;
- ✓ Asigură managementul cotelor de producție de zahăr și izoglucoză și gestionează contribuțiile aferente acestor cote;
- ✓ Elaborează manuale de proceduri și metodologii în vederea implementării corespunzătoare a atribuțiilor care îi revin;
- ✓ Implementează și administrează restituțiile la export și sistemul de garanții aferente restituțiilor;

- ✓ Furnizează toate informațiile solicitate de Organismul coordonator al agențiilor de plăți pentru agricultură, dezvoltare rurală și pescuit.

Pentru a avea o imagine la zi a ceea ce înseamnă activitatea APIA și pentru a aprecia în mod corect sarcina administrativă și efortul instituțional gestionat, este de menționat că anual la APIA se depun, prin centrele locale și județene ale agenției, în medie 850.000 de cereri de plată, pentru o suprafață de peste 9 milioane de hectare.

Mai mult decât atât, dacă la înființare, APIA derula sub 10 forme de sprijin destinate fermierilor români, în prezent APIA, prin aparatul central, centrele județene și locale, derulează peste 100 de scheme/măsură și submăsură de plată, cu fluxuri procedurale extrem de complexe.

De asemenea, sistemul informatic dezvoltat la nivelul APIA pentru implementarea fondurilor europene destinate agriculturii este printre cele mai complexe sisteme informatice din Europa, având în vedere dimensionarea și complexitatea acestuia (numărul mare de fermieri gestionați și particularitățile exploatațiilor agricole din România). În prezent, în sistemul de înregistrare a fermierilor din cadrul APIA există înregistrate mai mult de 2,3 milioane ferme iar Sistemul de identificare a parcelelor agricole (LPIS) gestionează un număr de peste 1,3 milioane de blocuri fizice și aproximativ 6,5 milioane de parcele de teren în total, agricole și non-agricole, ce acoperă întreaga suprafață a României.

Noua Politică Agricolă Comună (PAC) 2023-2027 presupune schimbări semnificative ale paradigmei față de perioadele precedente de programare, atât pentru fermieri, cât și pentru APIA, schimbări care trebuie implementate în regim urgent pentru a asigura continuitatea fluxului de finanțare a agriculturii din România.

În perioada 2023-2027 România va fi beneficiara unor importante alocări financiare de la Uniunea Europeană, fapt ce impune luarea tuturor măsurilor necesare pentru derularea fondurilor destinate finanțării politicii agricole comune și pentru a asigura o capacitate ridicată de absorbție a acestor fonduri.

Astfel, bugetul încredințat APIA pentru gestionare în cadrul noii Politici Agricole Comune va fi de aproximativ 12,76 miliarde euro, din care circa 10,38 miliarde euro vor reveni României pentru acordarea plăților directe și a măsurilor de piață, restul urmând a fi alocați prin delegare de la bugetul FEADR pentru gestionarea măsurilor care vizează mediul, agricultura ecologică, zonele care se confruntă cu constrângeri naturale, măsurilor care vizează silvomegiul și clima, dar și pentru asigurarea bunăstării animalelor.

Pentru ca performanțele în materie de absorbție a fondurilor să fie menținute și în noua perioadă de programare, o măsură absolut necesară este întărirea capacității de administrare a acestora, măsura realizabilă cu aportul nemijlocit al personalului din cadrul APIA.

APIA are o structură de personal mult subdimensionată față de volumul și complexitatea schemelor și măsurilor de sprijin gestionate, acesta asigurând derularea activităților majore ale agenției inclusiv în zilele de sâmbătă și duminică, precum și pe perioada sărbătorilor legale, în vederea atingerii obiectivelor strategice ale României pe linia absorbției fondurilor europene.

De asemenea, personalul agenției beneficiază în continuare de drepturi salariale mai mici comparativ cu alte structuri similare care gestionează fonduri europene, fapt ce poate genera pierderea/migrația personalului cu experiență valoroasă în domeniu către alte autorități publice, cu un sistem de salarizare atractiv și, implicit, dificultăți în derularea optimă a activității, cu consecință iminentă a scăderii absorbției fondurilor europene puse la dispoziția României.

În acest context, ținând cont de:

- ✓ importanța deosebită pe care o are absorbția în proporție cât mai mare a fondurilor europene pentru agricultura și fermierii din România,
- ✓ gradul de complexitate al activităților derulate în cadrul APIA,
- ✓ valoarea mare a fondurilor europene ce urmează a fi gestionate de personalul APIA în cadrul noii Politici Agricole Comune, precum și
- ✓ nivelul foarte ridicat de performanță a personalului care gestionează fondurile europene, direct cuantificabil prin ratele de absorbție realizate anual,

se propune prin prezentul proiect de lege adoptarea unor măsuri care să asigure o remunerare corespunzătoare atribuțiilor și gradului de complexitate pentru personalul APIA.

Astfel, se propune ca începând cu 1 decembrie 2022, personalul din cele 42 de centre județene și 262 centre locale APIA să beneficieze de salarii de bază similare cu cele ale personalului din aparatul central APIA. De asemenea, începând cu aceeași dată, personalul APIA va beneficia de drepturile salariale reglementate pentru anul 2022, prin Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, 42 de centre județene și 262 centre locale.

INIȚIATORI:

Deputat PSD – Florin-Ionuț BARBU

Senator PSD – Paul STĂNESCU

Deputat PNL – Florian-Emil DUMITRU

Senator PSD – Siminica MIRCEA

Deputat PSD – Adrian-Ionuț CHESNOIU

Deputat PNL – Costel ȘOPTICĂ

Deputat PSD – Nicu NIȚĂ

Deputat PNL – Florică Ică CALOTĂ

Deputat PSD – Constantin BÎRCĂ

Deputat PSD – Raluca Giorgiana DUMITRESCU

Deputat PSD – Adrian ALDA

Deputat PSD – Remus MUNTEANU

Deputat PSD – Viorica SANDU

Deputat PSD – Marius IANCU

Deputat PSD – Ion-Cătălin GRECU

Deputat PSD – Emil ALBOTĂ

Senator PSD – Ioan STAN

Senator PSD – Ion ROTARU

Senator PSD – Călin – Gheorghe MATIEȘ

Senator PSD – Lucian TRUȚIU

Deputat PSD – Mihai – Violet FIFOR